

Notat

Til	kommunedirektøren, avdelingsdirektør for oppvekst og kultur
Fra	barnehage- og skolesjef Tore Tverbakk
Dato	5. juli 2024

Vedrørende opphevelse av bystyrets vedtak i PS sak 24/26 – Barnehage og skolebehovsplan 2024–2023

Tema: Gjæran barnehage og ungdomstrinnet på Saltstraumen skole

Formål

Formålet med notatet er å synliggjøre konsekvenser av ikke å gjennomføre to pågående endringer:

1. Legge ned Gjæran barnehage
2. Flytte ungdomstrinnet på Saltstraumen skole til Tverlandet skole

Bakgrunn

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har etter lovlighetskontroll opphevet bystyrets vedtak fra 21. mars 2024 om endringer i barnehage- og skolestrukturen og konkludert med at vedtaket er ugyldig. Bakgrunnen for at vedtaket er kjent ugyldig er manglende synliggjøring av barns beste-vurderinger i saksdokumentene.

Notatet omtaler de to tiltakene som siden bystyrets vedtak i mars er forberedt for å iverksettes fra august 2024.

Saken skal til ny politisk behandling, og det er ikke avklart i hvilket bystyremøte. Tidligste mulighet er oktober. I ny sak må barns beste-vurderinger fremkomme tydelig i saken.

Det vil være Statsforvalteren i Nordland som gir kommunen veiledning i den videre håndtering av saken. Kommunen har 5. juli vært i dialog med Statsforvalteren i Nordland, og etter denne dialogen har kommunedirektøren besluttet videre håndtering av saken.

Gjæran barnehage avd. Messiosen legges ned fra 15. august 2024

Gjæran barnehage har 25 barn som har fått tildelt ny barnehageplass fra nytt barnehageår. Barnehagen har inneværende år ti ansatte og en styrer i 100 % stilling.

I forbindelse med bystyrets vedtak om nedleggelse fikk alle foresatte tilbud om ny barnehageplass for sine barn i Mørkvedmarka barnehage. Flere av personalet i Gjæran, avd. Messiosen ville da kunne få endret tjenestested til samme barnehage. Dette var et tiltak fra kommunens side for å ivareta barns beste i nedleggelse av Gjæran, avd. Messiosen. Det viste seg at denne modellen for omstrukturering ikke fungerte slik som forutsatt.

Å flytte hele barnegruppa til en annen barnehage ville bidratt til at det lå godt til rette for et videre trygt og godt barnehagemiljø. Både på grunn av at barna ville være kjent for hverandre ved bytte av barnehage, men også at flere fra personalet kunne følge med til samme barnehage på

grunn av at vi planla å øke antall barnehageplasser og ansatte i Mørkvedmarka barnehage. Mange av de kjente aktivitetene med kjente voksne kunne fortsette på ny lokasjon.

Ved at hele barnegruppa hadde flyttet sammen ville også foreldrene lettere kunne fortsette samhandlingen mellom foreldre og barna i gruppen på fritiden.

I den situasjonen med nedleggelse har foresatte rett til å søke plass i den barnehage de ønsker plass til sine barn, uavhengig av bosted. Som opptaksmyndighet plikter vi å sikre likebehandling av private og kommunale barnehager ved opptak. De aller fleste foreldre søkte plass i annen barnehage enn den kommunen tilbudte plass i ved nedleggelse. Alle barn ble tildelt ny plass i april/mai 2024 etter foreldrenes søknad.

Barnehagens personale ble overtallig og gitt tilbud i andre barnehager. Alle ansatte har fått nytt tjenestested som de tiltrer i ved oppstart av nytt barnehageår i august 2024.

Styrer i Gjæran barnehage, avd. Messiosen forteller at barn er godt forberedt på oppstart i ny barnehage. Alle barn har vært på besøk i sin nye barnehage, i noe varierende omfang ut fra blant annet aktiviteter i ny barnehage som de har vært invitert til.

For å ivareta barna på en god måte er det gjennomført overgangssamtaler med ny barnehage for barn med særskilte behov. Planer er lagt for spesialpedagogisk hjelp for de som trenger det i ny barnehage slik at ny barnehage er forberedt og klar til å iverksette nødvendige tiltak for å ivareta barns behov. Noen foreldre har også deltatt i foreldremøte i ny barnehage.

Ni barn i Gjæran barnehage, avd. Messiosen kom fra avd. Osphaugen som ble faset ut i 2023. Disse barna er i gang med sin tredje tilvenning i ny barnehage. Disse barna har barnehagen hatt en spesiell oppmerksomhet på for å ivareta på en god måte. Kommunen mener det er viktig at det arbeidet som er påbegynt følges opp slik at vi sikrer kontinuitet og trygghet for barna. Forutsigbarhet er ett viktig element i å skape et trygt og godt barnehagemiljø for barna.

Styrer opplyser også at arbeidet med å tømme barnehagen for materiell og utstyr er i gang.

Dersom barnehagen skal videreføre drift fra august må personalet tas tilbake. Dette vil ha konsekvenser for barn i de barnehager som da må tilsette nye medarbeidere. Dette vil med stor sannsynlig bidra til at barn ikke får tilstrekkelige voksne med riktig kompetanse til rett tid. På grunn av våre erfaringer med personalmangel og tiden det tar å tilsette personell, vil det være sannsynlig at vi ikke får tilsatt tilstrekkelig personale. Personalet som skal følge opp barn med spesialpedagogiske behov må det legges nye planer for. Dette arbeidet kan forsinke tilbudet barna har rett på.

Konklusjon:

Når kommunen har startet gjennomføringen av bystyrets vedtak, blir spørsmålet om man nå skal reversere de forberedelsene som er gjort for høstens oppstart i barnehage, før bystyret får behandlet ny sak tidligst i oktober 2024.

Barnets beste-prinsippet skal i utgangspunktet ha betydning både på individnivå, men også på gruppenivå, jf. barnehageloven § 3. Herværende sak omhandler en beslutning som får betydning for en gruppe av barn. Barnets beste-vurderingen må derfor vurderes på gruppenivå.

Barn i barnehagealder har en alder og modenhet som medfører at de i begrenset grad vil være i stand til å medvirke gjennom veloverveide valg mellom ulike barnehagestrukturer. Når det er sagt har man gjennom forberedelse til overgang fanget opp signaler om at motstanden mot

omstruktureringen ikke har vært sterk. Det er gjort gode forberedelser og gjennomført besøk i nye barnehager, og særlige forberedelser er gjennomført for de av barna som har behov for spesialpedagogisk hjelp. Kommunen har ikke mottatt noen konkrete klager fra foreldre, noe som legges vekt på i den videre håndtering av Statsforvalterens lovlighetskontroll. Kommunen vil gjennomføre en trivselsundersøkelse for de berørte barna noe tid etter barnehagestart.

De berørte barnas behov for trygghet og kontinuitet ble berørt når planleggingen for høstens barnehagestart ble iverksatt. Slik situasjonen er nå, der forberedelsene er gjennomført og planene er lagt, vil en reversering i form av reetablering av Gjæran barnehage medføre ny usikkerhet for både barn og foreldre frem til ny politisk sak fremmes for bystyret.

Kommunen vurderer at en slik usikkerhet ikke vil være til barnas beste. Kommunen legger i denne vurderingen også vekt på at forberedelser som er gjennomført for oppstart medfører at barna vil motta et forsvarlig barnehagetilbud etter barnehagelovens § 2 i de nye barnehagene som familiene selv har valgt å flytte til.

Flytting av ungdomstrinnet fra Saltstraumen skole til Tverlandet skole fra 1. august 2024

Rektor på Tverlandet melder om at det er 31 ungdomsskoleelever som overføres fra Saltstraumen skole til Tverlandet skole. Disse elevene er nå fordelt i ulike klasser på Tverlandet skole. Ved nedleggelse av ungdomstrinnet i Saltstraumen meldte rektor at fire årsverk lærere ble overtallig. Disse lærerne har fra 1. august 2024 fått nytt tjenestested på andre skoler.

Det er i løpet av våren 2024 gjennomført flere møter mellom Tverlandet skole og Saltstraumen skole for å planlegge en best mulig overgang for elevene til ny skole. I disse møtene har både FAU, lærere og elever vært involvert. Blant annet har neste års ungdomsskoleelever fra Saltstraumen hatt en skoledag i juni på Tverlandet skole. Det er også gjennomført andre opplegg for elevene fra begge skolene for å bli kjent. Elevene har er gjort kjent med og vurdert muligheter for språk- og valgfag for neste år.

Inntrykket til rektor på Tverlandet er at de fleste ungdommene er motivert og ser fram til å flytte til Tverlandet skole. Rektor på Tverlandet har også besøkt elevene i Saltstraumen og snakket med dem. Rektor forteller videre at de fleste foreldrene har vært positive i de ulike møter som har vært. Rektor har også gjennomført overføringsmøter for elever som trenger ekstra tilrettelegging i skolen slik at Tverlandet skole er godt forberedt på nødvendige tiltak for å skape trygt og godt skolemiljø for alle elevene.

Vi har også registrerte søknader fra foreldre om bytte av skole fra Saltstraumen til Tverlandet gjennom fritt skolevalg-ordningen. Dette viser at flere elever ønsker seg til større skolemiljøer av ulike grunner. Søknader ble sendt både før og etter bystyrets vedtak i mars 2024.

Rektor på Saltstraumen opplyser om at elevene er klar for en overgang til Tverlandet skole, og at det har vært en god prosess. Elevene er godt forberedt. Flere elevgrupper fra Saltstraumen har vært flere ganger sammen med elevene på Tverlandet i mai/juni 2024 for å bli kjent og forberede seg til nytt skoleår på ny skole.

Rektorene på Tverlandet og i Saltstraumen formidler samme opplevelse av en god prosess, elever som i stort er forberedt og fornøyd. Begge rektorene har lagt personalplaner for kommende skoleår som vil være krevende å endre på nå i sommerferien for iverksettelse ved skolestart.

Elevgrupper og lærere er plassert og forberedt. På grunn av personalmangel vil det være vanskelig å finne kvalifiserte lærere dersom vi flytter de fire lærere som ble overtallig tilbake til Saltstraumen 1. august 2024. Dette vil være en ulempe for elevene og deres opplæringstilbud.

Oppsummering:

Skolene har ferdigstilte planer for oppstart og neste skoleår. Dette innebærer blant annet nye elevgrupper med lærere på Tverlandet skole. Dersom elevene fra Saltstraumen tilbakeføres, vil dette bety endringer for fagvalg og elevgrupper som er gjort kjent for elevene og som elevene har vært samlet i. Ny skoleskyssordning for elevene fra Saltstraumen er planlagt iverksatt ved skolestart. Skoleskyssen er endret i samarbeid med skolene. Denne ordningen innebærer også endret skoledag for Saltstraumen. Ventetid for elevene er redusert ved at det også er etablert midtskyss for elever i Saltstraumen.

Nordland fylkeskommune bekrefter i telefonsamtale 3. juli 2024 at det ikke er mulig å endre skoleskyss i Saltstraumen/Tverlandet til skolestart i august.

Dersom ungdomstrinnet, med de lærere som nå har fått endret tjenestested, skal tilbakeføres til Saltstraumen, må vi tilsette fire lærere på andre skoler. Dette vil med stor sannsynlig bidra til at elevene ikke får tilstrekkelige voksne med riktig kompetanse til rett tid. Våre erfaringer fra tidligere år er det svært vanskelig å få tilsatt tilstrekkelig personell med riktig kompetanse i august. Det er grunn til å tro at situasjonen har forverret seg fordi gjennom siste år har vi erfart at det har vært vanskeligere å få tilsatt kvalifiserte lærere gjennom året.

Dersom ungdomstrinnet på Saltstraumen opprettholdes, må planer for skoleåret 2024/25 endres på to andre skoler også. Dette vil ha en ulempe for flere elever enn elevene på Tverlandet og Saltstraumen.

Konklusjon:

Når kommunen har startet gjennomføringen av bystyrets vedtak, blir spørsmålet om man nå skal reversere de forberedelsene som er gjort for høstens oppstart ved Tverlandet skole, før bystyret får behandlet ny sak i oktober 2024.

Barnets beste-prinsippet skal i utgangspunktet ha betydning både på individnivå, men også på gruppenivå, jf. opplæringsloven § 13-10. Herværende sak omhandler en beslutning som får betydning for en gruppe av barn. Barnets beste-vurderingen må derfor vurderes på gruppenivå.

Barn i grunnskolealder har en alder og modenhet som medfører at de bør få medvirke når det skal gjøres valg mellom ulike skolestrukturer. Det er gjennomført samtaler mellom rektor ved Tverlandet skole og de berørte elevene ved Saltstraumen skole, samt særskilte overføringsmøter med elever som krever særskilt oppfølging. Rektor ved Tverlandet skole rapporterer om at endringen i skolestruktur stort sett er tatt godt imot av elever og foreldre.

Kommunen vil gjennomføre en trivselsundersøkelse for de berørte elevene noe tid etter skolestart.

De berørte elevenes behov for trygghet og kontinuitet ble berørt når planleggingen for høstens skolestart ble iverksatt. Slik situasjonen er nå, der forberedelsene er gjennomført og planene er lagt, vil en reversering i form av reetablering av flytting tilbake til Saltstraumen skole, medføre ny usikkerhet for både elever og foreldre frem til ny politisk sak fremmes for bystyret tidligst i oktober. Kommunen vurderer at en slik usikkerhet ikke vil være til barnas beste. Kommunen legger i denne vurderingen også vekt på at forberedelser som er gjennomført for oppstart

medfører at barna vil motta et forsvarlig skoletilbud etter opplæringsloven § 13-10 ved Tverlandet skole.